

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

III. Dei praeceptum de Idolis quomodo intelligendum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

etiam ad populum à verbo Dei, ut iactabant, clamantes, & nouas fundantes Ecclesias. Constat certe, Anno M. D. XL. in omni horum numero vix quemquam litteratum fuisse. Satis illis erat, si nouum Testamentum vulgaris lingua legere, & in epistolis quibusdam ratiunculis Catholicorum dogmata impugnare & in dubium reuocare, omnia deinceps suo more explicare possent. Ecce ex quam rebus ita iuris ad tantam magnitudinem progressa sit hæresis! Et quamvis istorum hominum quibus contra Catholicam fidem vtebantur, leuia admodum essent & futilia argumenta, eadem tamen ad multorum implicandas conscientias nimis magnam habuerunt, eorum præsertim, quibus melior deinde instructio non obtigebat.

DE IMAGINVM VSV, OB QVEM multi Catholicam religionem re- pudiariunt.

CAPUT XII.

ARGUMENTVM.

- I. *Imaginum seu statuarum usus in Ecclesia, Caluini-
fus præcipuis rebellionis praetextus.*
- II. *Vox Imaginis male pro Idolo sumitur.*
- III. *Dei præceptum de Idolis quomodo intelligendum.*
- IV. *In Deum nulla cadit contrarietas aut repugnantia.*
- V. *Imagines apud Christianos in honorem Dei erectæ.*
- VI. *Ad quid conductant.*
- VII. *Calvinista Dei confracta imagine, diaboli inter-
gram relinquunt.*
- VIII. *Quomodo Catholicis Sanctorum imaginibus u-
tantur.*

VNA ex præcipuis caussis, ob quas multi ex clarissima Ecclesiæ luce in spissas hæreses & errorum tenebras præcipitabant, illa erat, quod dicerent, honorem vni Deo debitum, à Catholicis imaginibus tribui. Quum enim in Biblijs legissent illud, *Nefaciat tibi imaginem, &c.* (quod tam incepit versum quam male intellectum est) statim Catholicos, velut idololatriæ condemnabant, Ecclesiam idololatriæ synagogam appellantes, ut quæ diligenter & lapidei adorarentur; quam rem infamiae plenam & Deus ipse summe oderit, & o-

mnes veri Christiani semper vehementer sint detestati. Quare illo præcepto, *Nefaciat tibi imaginem, &c.* auditorum aures in omni fere sermone obuerberabant, atque eo uno Catholicos nihil paganis & idololatriis meliores esse, conuinci posse assertabant: quod tamen non Catholicos, sed Papistas appellabant, nouo quidem nomine, sed cuius pudore neminem debeat; quum nihil aliud eo significetur, quam Catholicos spirituales esse infantes sa-
cramenti Domini nostri Papæ, Dei in terris Vicarij.

II. Noui illi Bibliorum traductores atque interpretes, vel corruptores potius, ut in plenisque alijs locis libidini lux contra conscientiam nimis indulserunt; ita tam in capite IV. Deuteronomij quæ alibi vocis *Idolum, imaginem, nomen* substituerunt; quasi descentes scilicet, *Imaginem gesus esse, ut Dia-lectici vocant, Idolum speciem;* speciem vero sub genere, non autem genus sub specie comprehendendi. Quid, quod in Gallica etiam lingua vox *Idolum* semper in malam partem sumitur, non ita *Imago*? Nam & Iesus Christus Dei *Imago;* & homo quantumvis vilis & abjecta creatura ad Dei *Imaginem* conditus dicitur. *Imaginum* *vsus est,* ut & temporis ornamento sint, & ijs quorum res gestas & victoriæ representant. *Idola* vero ideo exiguntur, veranimos hominum ad sacrilegum falsorum deorum cultum abducant. Quin etiam *Idolum,* ut D. Paulus testatur, nihil est, quia rem scilicet quæ non est representat. Etiam pueris in schola noctum est, *Imaginem* semper ad aliquid referri; *idolum vero* ad nihil aliud quam ad scipsum. Eustathius in *XI. Odyssee,* *Idolum esse* ait *velut umbram quandam,* aut mente conceptum phantasma, quod veri nihil in se habet. Et hinc illorum quos pagani adorabant deastrorum statu, *Idola* appellata sunt: quæ licet materia & certa forma constent, nihil tamen quod in rerum sit natura, sed vanum tantum, & id quod dumquam Deus fuit, immo ne id quidem quod illis adumbratur, representant.

III. *Præceptum vero de Idolis non faciendis* aut colendis, quod à Deo populo recens ex *Ægypto* educto datum fuit, de illis tantum quæ *Ægypti* adorabant, *idolis intelligendum est.* Quia enim verendum erat, ne populus divinitus electus, ex longa *Ægyptiorum* consuetudine & cohabitacione contagionis aliquid traxisset, coque facile ad falsos Deos colendos abduci posset; impietati huic non sicut grauissima causa per præceptum hoc occurrere voluit. Sed age. Aut Deus hoc mandato omnes imagines prohibuit, aut aliquas tantum, eas

K

nimis

nimirum quæ diuinæ gloriæ derogant. Alterutrum horum aduersarij concedant oportet. Atqui primum verum esse non potest quum Deus sibi ipse non repugnet, nec contraria præcipiat. Quomodo vero Deum repugnantia & iniustitia nota liberabimus, si eostamquam idololatras ab ipso puniendos fore dicamus, qui exemplum ipsius sequuntur & imitantur? Numquid enim Deus, etiam post latum decalogum, Cherubinos humanæ facie in templo suo collocauit, ut eum se pente in ligno ad crucis formam erigi, aliaque opera quorum ipsis in templo & ad sacra futurus erat, boum, leonum, &c. specie fieri voluit? Circumfer oculos per totum illud stupendi operis Salomonis templum. Vbiique imagines sculptæ occurserunt: ut caput VI. lib. III. Regum legenti facile apparebit.

IV. Lubenter vero fatemur & credimus, Deum nequaquam sibi posse repugnare, ut qui semper idem sit sibi similius. Hinc Plato non immixit Poëtas & fabularum auctores è Republica sua exterminaluit, quod in theatris deos sibi ipsi repugnantes, & modo in hanc modo illam formam mutatos producuerint. Iouem illum mihi quis videat, modo in aureum imbre, modo in cynum, modo in aquilam mutatum. Tum Proœcta illum Virginianum, de quo ille:

Tum varia illudent species, atq[ue] ora ferarum.
Fier enim subito sus horridus, atq[ue] tigris
Squamosusq[ue] draco, & fulua ceruice Leana.

Ex quibus sane patet, Deum omnem imaginum ipsum nequaquam prohibere voluisse: ut quibus ipse in templo suo locum esse voluerit, tum ut ornamenti ei aliquod afferrent, tum ut mysticæ significationi atque instructioni inseruissent. Quid? quod magno usq[ue] Propheta Daniel Deum patrem, antiquum illum dicerum, omnibus ferellementis & coloribus nobis depingat? quamvis idem non ignorauerit, Deum incorporealem esse, immaterialem, inuisibilem, neque vlla figura posse exprimere. Et profectò frustra omnis humana industria penicillo aut quocumque alio modo Dei nobis effigiem elaboratura erat, nisi vir ille diuinis sic depictam nobis exhibuisset. Quare credendum est, illas tantum Imagines diuino mandato prohiberi, quibus alius quam verus deus adorandus representatur, aut alius falsorum Deorum cultus introducitur; quales illa idola fuerunt, quæ Ægyptii

adorarunt, itemque vitulus ille aureus à populo Israelitico confitatus, Draco ille Babylonius, & infinita alia apud alias gentes. Ethoc quidem modo ipsi Iudeorum Rabini, ut apud Aben Estram in Decalogum videre est, præceptum hoc interpretatur.

Nihil horum simile imagines Christianorum habent: quæ non modo non contra Deum, sediam solum finem esse & sunt, ut hominum mentes ad Deum erigantur. Ipse Salvator noster Iesus Christus facie sua effigiem nobis reliquit, ut eius humanitatis contemplatione tamquam per scalam Iacob, & præcipuum nostrum salutis organum, ad cœlestes, plenam Dei notitiam aequemur. O verè diuinam effigiem, longe alia quam Zeuxis aut Apelles manu efformataam! O cœlestem tabulam: in qua diuinæ illius faciei radij nullatio quam ipsius Dei penicillo expressi sunt.

Quis magnum illum Leonem, tantæ sanctitatis virum mentiri voluisse dicat, quando ait, vidisse illam imaginem, & omnino talen visam, quæ humanæ manu fieri non potuerit? Quid? anno licet nobis habere sue scriptas, sue pictas, sue sculptas hominum, vel etiam cœlestium naturarum effigies: quum intellectus noster etiam imbecillis sit, ut nihil nisi phantasiam mediante apprehendere possit hæc vero per ideas & obiectas imagines mouet necessitate. Et quis ille est tam diuinæ mentis, qui sine his velat imaginum aliam ad cœlestium res contemplationem euolare possit? quod etiam supervenerit, facile tamen inde abstrahetur, nisi ab extensis istis rebus subsidium perat: ut D. Paulus docet. Quin rationem nullam video, quin ijs imaginibus quæ tam Majestatem quam amorem diuinorum inisiusque ministrorum nobis representant, eundem ad minimum honorem eandemque reverentiam tribuere debeamus, quæ Regum ac Principum picturis, immo chirothecis & sudarijs tribui solet: quibus à plerisque flexo genu osculamus.

IV. Nec vero obiectis eiusmodi solum homines vulgates, sed docti etiam opus habent: ut quoti meditatione & occursu à cœlestium contemplatione abducuntur. Ex obiectis vero imaginis consideratione animus altius se se ad earum rerum quæ per illam representantur, contemplatione rigit. Nonne Pythagoras fuit qui dixit, numquam se templo ingressum, decorum contemplati effigie quia